

26.08.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**26 Ağustos 2021
Perşembe**

26.08.2021

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

26 Ağustos 2021 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

ATAMA KARARI

— İletişim Başkanlığında Açık Bulunan Başkan Yardımcılığına, Evren BAŞAR'ın Atanması Hakkında Karar (Karar: 2021/431)

YÖNETMELİKLER

— Yatırımcı Tazmin Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
— Yatırımcıların Tazmini ile Tedrici Tasfiye Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

— İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2021/41)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 18/5/2021 Tarihli ve 2016/12037 Başvuru Numaralı Kararı

Yemde fiyat artışı hayvan kestiriyor, işletme kapattırıyor

Yem hammaddeleri içinde önemli yer alan kepeğin fiyatı 3 ayda tonu 2 bin 700 liraya kadar çıktı. Kepektaki fiyat artışı son 15 günde yem fiyatlarını 10 lira artırdı. Üreticiler girdi maliyetlerinin yüksek olmasından dolayı küçülmeye ya da tamamen kapatmaya gidiyor.

Hayvancılık sektörünün en önemli girdilerin başında gelen yem fiyatları hammadde olarak kullanılan kepeğin fiyatı artmasıyla yükselişini sürdürüyor. Kuraklığın etkisiyle tahıl fiyatları artarken, yem hammaddeleri içinde önemli yer alan kepeğin fiyatı son 3 ayda önemli miktarda artarak tonu 2 bin 700 liraya yükseldi. Kepekte geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 86 artış yaşandı. Geçen yıl kepeğin fiyatı tonu bin 450 liraydı. Girdi maliyetlerin yüksek olmasından dolayı süt üretimi yapan işletmeler elindeki hayvanın bir kısmını satarak küçülmeye ya da tamamen kapanmaya gidiyor. Üreticiler sattıkları sütün yem fiyatını karşılamadığından dolayı zarar ettiklerini ifade ediyorlar. Yüksek girdi maliyetlerinden dolayı hayvanlarını Et ve Süt Kurumu'na (ESK) kesime gönderen üreticiler, kesilen hayvanın ücretini peşin olmak üzere 60 ve 90 gün arasında değişen vadelere göre fiyatlarla kestiriyor.

“TMO buğdayı tüm yemcilerle versin”

TMO'nun arpa satışlarına ilave olarak kanatlı hayvan yetiştiriciliğine yönelik de buğday satışına başladığını aktaran Türkiye Yem Sanayicileri Birliği (TÜRKiYEMBİR) Başkanı M. Ülkü Karakuş, kepek fiyatlarının anormal artmasından dolayı buğday satışının sadece kanatlı üreticiler değil, süt üretimine yönelik yem fabrikalarına da

vermesi gerektiğini ve böylece fiyatlarda iyileşme yaşanacağını belirtti. Kepek fiyatı buğdayı geçti

TMO'nun arpayı bin 950 liradan vererek, arpa fiyatının 3 bin liraya yükselmesini engellediğine dikkat çeken Karakuş, son dönemde kepek fiyatlarının neredeyse buğday fiyatlarına yaklaştığını kaydederek, "TMO buğday satışını sadece kanatlı üreticilerin yanı sıra süt üretimi yem fabrikalarına da yapmalı. Nitekim arpa satışı faaliyetinin başlamasından sonra yem fiyatlarında yüzde 6 civarında düşüş yaşandı. Burada ortaklaşa kamu ve özel sektör birlikte hareket ederek bir sonuca vardık. Ancak ağustos ayında bizim yem satışlarımız epeyce düştü. Önümüzdeki dönemde de bu fiyat hareketlerin aşağı yönlü olacağı kanaatindeyim. Kepek fiyatı buğday fiyatını yakaladı. Kepeğin tonu 2 bin 700 lirayayükseldi. Yani, buğday fiyatına kepek satılıyor" dedi.

"Üretici çaresiz"

Süt üretiminin sürdürülebilmesi için dünyada 1,3 süt-yem paritesinin sağlanması gerektiğini kaydeden Tire Süt Kooperatifi Başkanı Mahmut Eskiyörük, üretimin sürdürülebilmesi için üretici, 1 litre çiğ süt ile en az 1,3 kilogram yem alabilmesi gerektiğini belirtti. Ancak Türkiye'de paritenin sürekli dalgalanmasından dolayı üreticilerin sürekli zarar ettiğini aktaran Eskiyörük, "Üreticiler çaresizlikten ineklerini kesime göndermek zorunda kalıyor. Üretim düşüyor sonra yetmezlik oluyor ve bu açık ithalat ile kapatılmaya çalışılıyor. Bu kısır döngü uzun yıllardır yaşanıyor. İthalat şirketleri ve yabancılar para kazanıyor. Bugünkü tablonun daha ağır olanını 2008 yılında yaşadık. Seyirci kalınmasının bedelini ülkemiz 3 milyar dolar açığı ithalatla kapatarak ödedi" diye konuştu.

TMO mısır satışlarına başlıyor

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) Genel Müdürü Ahmet Güldal, hayvan yetiştiricilerine yem maliyetlerini azaltacak şekilde TMO'nun yakında mısır satışlarına başlayacağını söyledi. Uluslararası piyasada da hububat fiyatlarında dalgalanmalar olduğunu vurgulayan Güldal, son günlerde mısır fiyatlarında görülen artışın yem fiyatlarını etkilememesi için gereken girişimlerde bulunacaklarını ifade etti. Yeni hasat dönemine kadar arpa, mısır, yemlik buğday ve ekmeklik buğday üzerinde çalışmalarını yürüteceklerini, her türlü planlamayı yaptıklarını aktaran Güldal, "Önümüzdeki günlerde mısır fiyatlarının hayvan yetiştiricilerimizin yem maliyetlerini yükseltecek olduğu dikkatimizi çekiyor. Artan mısır fiyatlarını dengelemek üzere mısır satışları ve mısır satış fiyatlarımızla ilgili yakın zamanda bir çalışma başlatmayı düşünüyoruz. Piyasada anormal yükselişlere izin vermeyecek şekilde mısır fiyatlarında denge ve istikrar oluşturmak istiyoruz. Bunu da üreticilerimizin de gelirlerini düşürmeden yapmayı planlıyoruz" diye konuştu.

Hammadde sıkıntısı var

Hayvan yemindeki fiyat artışlarını durdurmak için Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) 5 Temmuz itibarıyla yem üreticilerine arpa satışı ile fiyatlardaki artışı biraz da olsa

26.08.2021

durdurdu. Sektör temsilcileri, TMO'nun verdiği arpa miktarının üreticinin tam talebini karşılamadığını belirtiyor. TMO'dan 30 ton arpa talep eden üreticilere 10 ton verildiğini öne süren sektör temsilcileri, TMO'nun devreye girmesiyle yem fiyatlarındaki artışlara kalıcı çözüm olmadığını, kısmi bir çözüm olduğunu vurguladılar. Bu yıl Türkiye'nin birçok bölgesinde kuraklık kaynaklı arpa ve buğdayın yetersiz olmasından dolayı, yem fiyatlarında anormal derecede artmasına yol açtı. Dünyanın önde gelen yem üreticileri bile hammadde bulmakta zorlanıyor.

TMO, 300 bin ton buğday ithal edecek

Toprak Mahsulleri Ofisi, 300 bin ton ekmeçlik buğday ithalatı için 2 Eylül'de ihale yapacak. Ofis, 30 Haziran'dan bu yana 4. kez buğday ithalat ihalesi yapacak.

Daha önce 30 Haziran, 13 Temmuz ve 4 Ağustos'ta her biri 395 bin ton olmak üzere 3 ihale yapıldı. İlk ihalede ton başına 260 dolar, ikincisinde 257 dolar ve 4 Ağustos'taki ihalede buğdayın tonu ortalama 299 dolardan alındı.

İç piyasada 3 bin lirayı gördü

Ekmeçlik buğdayın tonu iç piyasada 3 bin lirayı makarnalık buğdayın tonu ise 3 bin 500 lirayı gördü. Türkiye'nin ağırlıklı olarak ithalat yaptığı Rusya'dan ithal ekmeçlik buğdayın tonu 300 doların üzerinde.

Yangınlardan zarar gören üreticilere 9.5 milyon lira

Tarım ve Orman Bakanı Pakdemirli, 10 ilde yangınlardan zarar gören üretici ve yetiştiricilere TARSİM'den 9,5 milyon lira hasar ödemesi gerçekleştirildiğini belirtti.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, afet bölgesindeki üreticilerin yanında olduklarını, olmaya devam edeceklerini bildirdi. Bakan Pakdemirli, "10 ilimizde yangınlardan zarar gören üretici ve yetiştiricilerimize Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) tarafından 9,5 milyon lira hasar ödemesi gerçekleştirildi. 1,6 milyon lira daha ödeme bu hafta içerisinde gerçekleştirilecek." bilgisini verdi.

ATO Başkanı Baran: Karşılıksız çekte bankaya yüzde 10 sorumluluk verilmeli

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran, DÜNYA Gazetesi Ankara Sohbetleri'nin konuğu oldu. Baran istihdam sorunundan yapılandırmaya, üretimden ihracata, pandemiden karşılıksız çıkan çeklere kadar geniş bir yelpazeye yayılan sorularımızı yanıtladı.

Hapis cezaları, af ve erteleme gibi haberlerle gündemden düşmeyen karşılıksız çek sorununun çözümü için Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran'dan somut öneriler geldi. ATO Başkanı Baran, çekte bankalara da sorumluluk verilmesini, çek bedellerinin ödenmesi için fon kurulmasını önerdi. Türkiye'de iş beğenmeme gerçeği olduğunun altını çizen Baran, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş'a CV gönderen 15 bin kişinin tek tek aranarak OSB'de iş teklif edildiğini bunlardan sadece 4 tanesinin işi kabul ettiğini bildirdi. Son dönemde gündemde bulunan yapılandırmaya da değinen Baran, yapılandırmanın vergi ve prim yükümlülüklerini düzenli olarak yerine getiren mükellefler açısından haksız rekabet yarattığını söyledi.

Ankara Sohbetlerine konuk olan Gürsel Baran, Ankara Temsilcimiz Maruf Buzcugil'in sorularını cevaplandırdı.

• Karşılıksız çek sorunu çözülebilmemiş değil. Bu konuda sizce neler yapılabilir?

Karşılıksız çekte mal veya hizmet satan kişi mağdur oluyor. Bu bir anlamda özel sektörün para basması anlamına geliyor. Çekte üzerinde yazılı tutarın yüzde 10'u

kadar bir miktardan bankalar da sorumlu tutulsun. Karşılıksız çek kesene 42 ay süre verilmesi yerine, bu işin çözümü için bir fon kurulsun.

• **Çek ile ilgili daha önce de çeşitli serzenişleriniz olmuştu?**

O malı veren kişiyi kimse düşünmüyor. Torba yasa çıkmadan Meclis'e gidip çok itiraz ettim. Açık söyleyeyim, ben burada kötü niyet olduğundan şüphe ediyorum. Devlet bir yıl önce çıktı dedi ki "Sizi hapisten çıkarıyorum" borcunuzun yüzde 10'unu 1 yıl içinde ödeyin, geri kalanını 30 ayda ödeyin. Yani toplam 42 ayda ödeyin hapisten çıkın dedi. Aradan bir yıl geçti süre bir yıl daha uzadı. 30 Haziran itibarıyla tekrar uzamış oldu. Ben bunların bir bölümünün iyi niyetli olmadığını, borcunu ödemek istemediğini düşünüyorum.

'KARŞILIKSIZ ÇEK İÇİN FON OLUŞTURULSUN'

Konunun bir diğer tarafı alacaklılar için ise doğru bir çalışma olmadı. Diyelim ki doğru iş yapıldı, o zaman da bu taraftaki adama da diyeceksin ki, "Onlara 42 ayda ödeyin dedim ama sen de gel parayı benden al, onlardan tahsilat yapınca bana iade et."

Bu bir fon oluşturularak da yapılabilir. Alacaklı fondan parasını tahsil eder, borçlu ödemesini fona yapar. Veya borçlu ödemesini yapınca alacaklı fonun parasını iade eder. Bu şekilde bir formülle alacaklının da mağduriyetinin önüne geçilebilir. Sadece tek tarafın yarasına merhem olmak olmaz. Ciddi bir mağduriyet var. Hele enflasyonun çok yüksek olduğu bir dönemde mağduriyetin boyutu da artıyor.

Çek aslında ne demektir? Ben size mal veriyorum, vadeli ise 90'ıncı gün paradır. Aslında dünyada anında paradır ama dünyada kimsenin yapmadığı şekliyle vadeli çeki yasal hale getirerek, bir anlamda para basmaya başladık. Olmayan parayı bastık. Oysa öyle bir para yok. Bu aslında doğru kullanılırsa çok büyük inovasyon ve önemli bir enstrüman. Ancak maalesef bizde çek tamamen istismar aracı haline geldi. Artık bir çok tüccar ve iş insanı çek kabul etmeyi bıraktı. Sadece nakit ve ticaret kredi kartı kabul ediliyor. İnsanların elinde o kadar karşılıksız çek var ki. Zombi şirketler oluşuyor, derdimiz kimsenin ticaretiyle, işiyle oynamak değil. Ancak yıllardır özveriyle çalışan insanların haklarını korumaktır. Bankaların çek yaprağında ilişkin sorumluluğu şu anda 2 bin 300 lira. Bugün ben çekin üzerine 1 milyon lira da yazabilirim, 500 bin lira da. Oysa banka çek kullandıracığı kişileri inceleyip ona göre versin. Benim yazdığım çekten banka da sorumlu olsun. En azından yüzde 10 sorumlu olsun. Çekin büyüklüğüne bakılmaksızın. Banka canı yanmadığı için bunu yapıyor. Eğer siz yüzde 10 ödeme şartı getirirseniz, banka da kötü niyetli kişilere çek vermez.

"Talep giderek düşüyor, bu da enflasyonu gerilecektir"

• **Artışa geçen fiyatlar konusunda ne düşünüyorsunuz?**

Bayramdan bu yana bir durgunluk yaşanıyor. Bunun sebebi de bence fiyatta yaşanan yoğun artışlar. Tabii insanların alım gücü de düştükçe talep daralıyor. Benim tahminim satışlar azalacağı için önümüzdeki süreçte fiyatlar geriye doğru gidecektir

bu da enflasyonu geriletecektir. Bizim katma değerli üretimle ilgili sıkıntımız var. Şimdi biz OSTİM'de Boeing ve Airbus'a üretim yapan firmalar var ama bunların üretimde kullandıkları demiri de Boeing gibi firmalar veriyor. Bakın coğrafi işaretili ürünü geliştirip; katma değerli üretim yaptığımızda cari açığı da azaltırız. Yani ihracatı kâr ederek yapmalıyız. Biz Avrupa'nın tedarik üssü olabiliriz. Çin meselesi de çok önemli. Çin'den çıkan bir konteyner İtalya'ya 12 bin dolara giderken, bizden çıkan ürün 2 bin dolara gidebiliyor.

• **Aynı iş kolunda çok sayıda dükkan oluyor ve önemli kısmı da iş yapamıyor. Ticaret Odası olarak size yetki verilse, bu plansızlığı çözebilir misiniz?**

Ankara'da inşaat malzemesi alanında 800 civarında firma var. Bana göre 800 çok fazla, hatta 200 firma bile çok fazla. Ben sizin dediğiniz konuyu ilgili bakanlara aktardım. Bütün Türkiye'de ticaret odalarına, yerel yönetimlere veya bakanlık içinde birim oluşturun, bu işle ilgilenen birisi olsun dedim. Bizim bununla ilgili araştırmaları yapacak, o kararları verebilecek akademisyenlerle işbirliği yaparız. Üniversitelerle de ortak çalışırız. Örneğin Hotiç Fransa'ya gidip bir mağaza açmak istediğinde, izin vermediler çünkü aynı bölgede 3 tane ayakkabı firması olduğunu söylediler.

• **Ankara'da niye bu kadar AVM var?**

Bizim eğitim sektöründe, özel sektör yüzde 35 dolulukla eğitim verirken, hâlen 5 tane okul inşaatı sürüyor. Bu yüzden planlamaya ciddi anlamda ihtiyaç var. Önceki Ticaret Bakanı bu yöndeki taleplerimizi, "Serbest ticarete aykırı diye kabul etmedi". İş yapamayan kendi battığı gibi, komşusunu da batırıyor. İllerde ticaret odalarına verilsin. Biz, bilim insanlarıyla birlikte çalışıp, 10 günde gerekli izni verebilecek duruma geliriz. Ankara'nın haritasını 2 ay içinde çıkarırız, ne kadar berber, elektrikçi, kuaför, galeri lazım hepsini ayarlarız. ürün 2 bin dolara gidebiliyor.

"Mansur Yavaş'a başvuran 15 bin kişiden 4 kişi sanayide çalışmayı kabul etti"
İstihdam ile ilgili sorularımızı da yanıtlayan Baran, iş arayanların sanayide çalışmaya sıcak bakmadıklarını örneklerle anlattı. ATO Başkanı Baran şunları söyledi: "Biz zaman zaman Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş ile bir araya geliriz. Yavaş, 'Bende 15 bin CV birikti, bunları alacak yerim yok. Herkes, oğlunu, kızını getiriyor. OSB yöneticilerinin de sürekli çalışacak elaman bulamadıklarını söylüyorlar' dedi. Yavaş, OSB yetkililerini çağırılmış, 'Siz adam arıyorsunuz, bende 15 bin CV var, bunları arayın' demiş. Bunların hepsi bir ekip oluşturup, bu 15 bin kişiyi arıyor. Bunlardan sadece 4 tanesi aramalara olumlu cevap vermiş. Kalanların tamamı belediyeye başvurduklarını ve orada çalışmak istediklerini söylemişler. Bakın bugün DÜNYA'da okudum, ASELSAN Genel Müdürü 100 bin başvuru olduğunu söylüyor. Bu da şunu gösteriyor, kurumsal büyük firmalar dışındaki özel sektör giderek bitiyor. Niye herkes ASELSAN, TAI'yi istiyor ki."

• **Ara eleman konusunda da uyumsuzluk mu var?**

Bu sadece sanayicilerin değil, tüccarların da sorunu. Mesleki eğitimde sadece, tornacı, frezeci yetişmesin. Pazarlamacı da yetişsin. Bugün ilkokul mezunu pazarlamacı 10 bin lira maaş alıyor. İnsan ilişkisi olacak, mal satmayı becerecek. Bu işi öğrenince zaten para ile ilgili derdin olmuyor. Ben muhasebe ve depoda çalıştıracak adam bulmakta zorlanıyorum. İnsanlar, ciddi şekilde özel sektörde çalışmaktan kaçıyorlar sonuç olarak. Depocu bulunamamasının bir sebebi de e-ticaret. İnsanlar çok küçük maaş farklarıyla e-ticaret şirketlerinin deposunda çalışmaya başlıyorlar. E-ticaret ilerdeki dönemde perakende ticaretten ciddi pay alır, yani bizi sıkıntıya sokacak kadar pay alır.

• Kayıt dışı çalıştırılan mültecilere ilişkin şikayetler de arttı

Ankara'da mobilya, tarım sektöründe de mülteci çalışanların sayısı çok fazla. Ben kendi sektörüm dahil çalıştıracak eleman bulamıyorum. Bu aynı zamanda haksız rekabete yol açıyor. Karşılıklı iki fabrikadan biri hiç sigortasız ve kayıt dışı işçi çalıştırmazken, diğerinin personelinin yarısının mültecilerden oluşmasını düşünün. Aynı iş kolunda faaliyet gösteren fabrikalar, nasıl rekabet edecek? Haksız rekabet değil mi bu? Kendi işyerim için depocu arıyorum, bulamıyorum.

• Bu davranış tarzında tek sorun çalışanlarda mı sizce?

Çoğu zaman ben de bunu düşünüyorum. Tabii ki sadece çalışanlarda değil, patronlarda da problem var. Yani işçi işveren ayrımı yapmadan, genel insan kaynağında problem olduğunu söyleyebilirim. Buna da devletin el atması lazım. Kaçak işçi çalıştıran, maaşını ödemeyen, vergisini vermeyenlerle ilgili sıkıntıyı da çözecek olan devlettir. Devletimiz gelip takip etsin, denetlesin, nerede yanlış yapıyorsam uyarsın, gerekiyorsa ceza versin. Bunu kendi firmam için söylüyorum ama bu genel bir sorun. Bir toplantıda yaklaşık 25 oda başkanımız vardı. Oradaki herkes çalıştıracak adam bulamadıklarını söyledi.

"Yapılandırmalar haksız rekabete yol açıyor"

Pandeminin bir çok sektörün iş yapma şeklini değiştirdiğini, azımsanmayacak bir kısmını da tamamen gelirden mahrum bıraktığını, ekonomi yönetiminin de mükellefleri rahatlatmak son dönemde ikinci yapılandırmayı çıkarmak zorunda kaldığını anlatan ATO Başkanı Baran, "Ancak geçmişte yapılanları da dikkate aldığımızda, bence yapılandırma mevcut yöntemle kesinlikle haksız rekabete yol açıyor. İnsanlar öyle bir vaziyete geldi ki her yapılandırma, her af, vergisini düzenli ödeyenlerin sayısını azaltıyor" dedi.

Muhasebecilerin gelip, "vergi dönemi geldi ama yakında yapılandırma, af çıkacak, sakın ödeme" diye uyardığını kaydeden Baran, şöyle konuştu: "Bu noktada ihtiyacı olan insanlar için yapılandırmayı çok doğru bir uygulama olarak görmekle birlikte, vergisini zamanında ödeyen, uyumlu mükelleflerin de bu yaptığının karşılığını görmeli, bir anlamda onore edilmelidir. SGK primlerinde olduğu gibi, vergilerde de

düzenli ödeyenlere indirim uygulanıyor. Bu indirimler gündeme getirilerek düzenli ödeme özendirilmeli. İş gerçekten bozuk olduğu için ödeyemeyenleri bir kenara bıraktığımızda, böyle bir uygulama, ödememeyi alışkanlık haline getirenlerin bir kısmını da belki tekrar sistemin içine çekebilir."

Tek derdi Ankara olan başkanların diyalogu önemli Maruf BUZCUGİL

Ankara'nın sorunlarıyla dertlenen ticaret ve sanayi kesimi önderlerinin yerel yöneticilerle iletişim halinde çözümlere odaklanmaları Türkiye için de olumlu bir örnek oluşturuyor. TOBB Ticaret Odaları Konseyi ve Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran, DÜNYA Ankara Temsilciliği'ne yaptığı "hayırlı olsun" ziyareti vesilesiyle "Ankara Sohbetleri"nin konuğu oldu. Başkan Baran, Türkiye'nin önemli ticaret önderlerinden biri olarak, "mültecilerin kayıt dışı istihdamı"ndan, "ticaretteki planlama eksikliği"ne, "vergi afları"ndan, "karşılıksız çeklerin mağdur ettiği işletmeler"e ve "bankaların karşılıksız çeklerle ilgili sorumluluğu"na ilişkin çok önemli değerlendirme ve saptamalarını bizlerle paylaştı. İşsizliğin özellikle de genç işsizliğin en yakıcı sorun olduğu Türkiye'de Ankara'dan yansıyan istihdam manzaraları, sorunun açık işe adam yerleştirmenin çok ötesinde boyutları olduğunu bir kez daha önümüze koydu.

ATO Başkanı Baran ve diyalog halinde olduğu Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş'ın iş arayan binlerce gencimiz ile ilgi benzer saptamaları, teknik düzeyde istihdam politikalarını oluşturanlar açısından önemli bilgiler barındırıyor. İş arayanların kamu kurumları ve belediyelerde güvenceli iş aradığını belirten Baran, "Biz zaman zaman Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş ile bir araya geliriz." diyerek Yavaş'ın şu gözlemini aktardı: "Bende 15 bin CV birikti, bunları alacak yerim yok. Herkes, oğlunu, kızını getiriyor. Buna karşılık Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) yöneticilerinin de sürekli çalışacak elaman bulamadıklarını söylüyorlar" dedi.

Baran, Mansur Yavaş'ın OSB'lerdeki firmalar aracılığıyla tek tek arattığı 15 bin kişiden sadece 4'ünün işe yerleşmeyi kabul ettiği bilgisini paylaştı. ATO Başkanı Baran, Ankara'nın istihdamla ilgili sorunlarını irdelerken, özellikle Suriyeli mültecilerin kayıt dışı istihdamının yol açtığı haksız rekabetin altını çizdi. Ankara'da özellikle tarım ve mobilya sektöründe çok sayıda mültecinin çalıştığını belirten Baran, haklı olarak, "Karşılıklı iki fabrikadan biri hiç sigortasız ve kayıt dışı işçi çalıştırmazken, diğerinin personelinin yarısının mültecilerden oluşmasını düşünün. Aynı iş kolunda faaliyet gösteren fabrikalar, nasıl rekabet edecek? Haksız rekabet değil mi bu?" diye soruyor. Sorunlar hep olacak ve çözüm arayışları hiç bitmeyecek, ancak sorunların her türlü önyargıdan uzak bir duruşla kent önderlerince diyalog halinde ele alınıyor olması bile çok önemli. Umarız Ankara'dan yükselen uzlaşma ve kent sorunlarını her türlü kısır tartışmaların üzerine taşıma özeni tüm Türkiye'ye örnek olur.

Reel Kesim Güven Endeksi ağustosta geriledi

Reel Kesim Güven Endeksi, ağustos ayında bir önceki aya göre 0,9 puan azalarak 113,9 oldu.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından ağustos ayına ilişkin İktisadi Yönelim İstatistikleri ve Reel Kesim Güven Endeksi göre, RKGE ağustosta bir önceki aya kıyasla 0,9 puan azalarak 113,9 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) ise 0,1 puan artarak 112,2'e seviyesine geldi.

Endeksi oluşturan anket sorularına ait yayılma endeksleri incelendiğinde mevcut toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, gelecek üç aydaki ihracat sipariş miktarı, genel gidişat, gelecek üç aydaki üretim hacmi, gelecek üç aydaki toplam istihdam, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, sabit sermaye yatırım harcaması ve mevcut mamul mal stokuna ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkiledi.

Son üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacminde artış bildirenler lehine olan seyir bir önceki aya göre güçlendi. İç piyasa ve ihracat sipariş miktarında artış bildirenler lehine olan seyir ise bir önceki aya göre zayıfladı.

Mevcut toplam siparişlerin mevsim normallerinin altında olduğu yönündeki değerlendirmelerin zayıflayarak devam ederken, mevcut mamul mal stokları seviyesinin bir önceki ayda mevsim normallerinin üstünde olduğu yönündeki değerlendirmeler ise güçlendi.

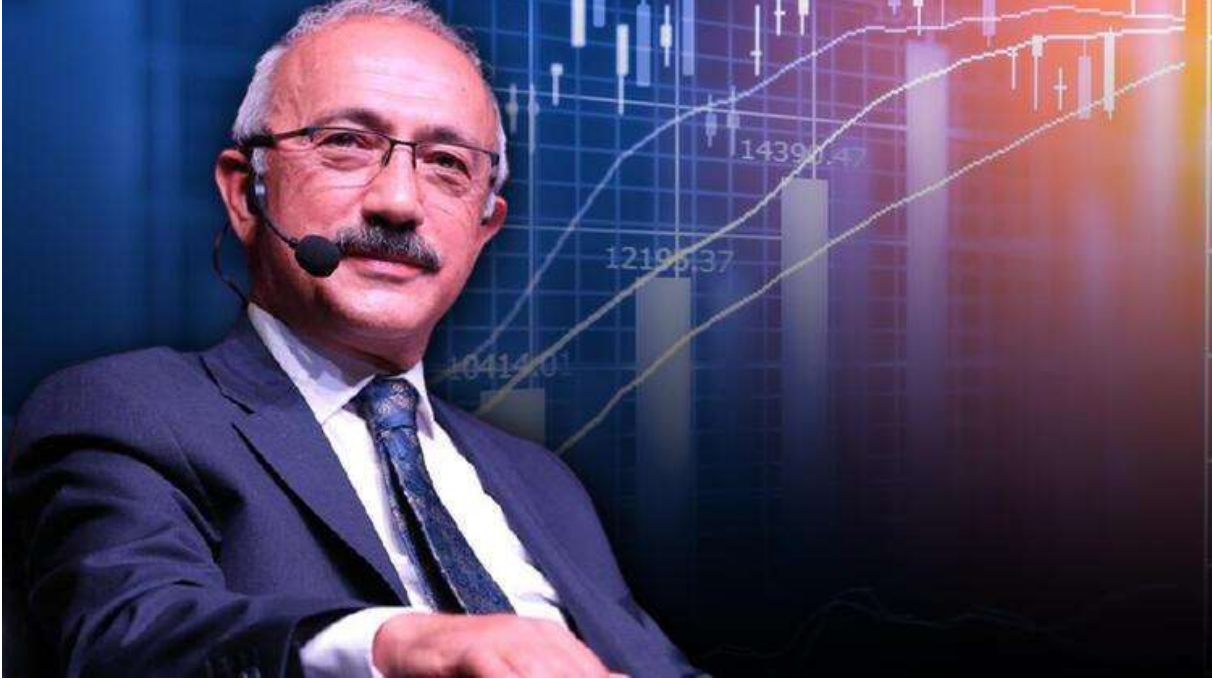
ÜFE beklentisi yüzde 24,6'ya yükseldi

Gelecek üç aya yönelik değerlendirmelerde, üretim hacminde, ihracat sipariş miktarında ve iç piyasa sipariş miktarında bir önceki ayda artış bekleyenler lehine olan seyir zayıfladı. Gelecek üç aydaki istihdama ve gelecek on iki aydaki sabit sermaye yatırım harcamasına ilişkin artış yönlü beklentiler de zayıfladı.

Ortalama birim maliyetlerde, son üç ayda artış olduğunu bildirenler ve gelecek üç ayda artış olacağını bekleyenler lehine olan seyir zayıfladı. Gelecek üç aydaki satış fiyatına ilişkin artış yönlü beklentilerin de zayıfladı. Gelecek on iki aylık dönem sonu itibarıyla yıllık ÜFE beklentisi bir önceki aya göre 1,4 puan artarak yüzde 24,6 seviyesinde gerçekleşti.

İçinde bulunduğu sanayi dalındaki genel gidişat konusunda, bir önceki aya kıyasla daha iyimser olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 14,8'e, aynı kaldığını belirtenlerin oranı yüzde 76'ya gerilerken, daha kötümser olduğunu belirtenlerin oranı ise yüzde 9,2'ye yükseldi.

Bakan Elvan: Ekonomide toparlanma başladı

Yaşanan sorunların ortadan kaldırılması için aldıkları kararları ve önümüzdeki dönemde yapacakları çalışmalarını partinin yetki kurullarında değerlendiren Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, ekonomide döviz artışından kaynaklanan yükü hafiflettikleri, ekonominin canlanmaya başladığını dile getirdi. Bakan Elvan, proje kredilerinin amaç dışı kullanılmasını önleyeceklerini açıkladı.

Hazine ve Maliye Bakanı Lütfi Elvan, partisinin MYK toplantısında yaptığı sunumun ardından, milletvekilleriyle ekonominin öncelikleri başlıklı toplantılar yapıyor. Bakan Elvan, milletvekillerinin ekonomik kriz ve vatandaşların şikayetlerine ilişkin değerlendirmelerini de dinliyor.

Edinilen bilgiye göre, Elvan ekonomiyle ilgili olarak şu önemli başlıkları paylaştı:

BİREYSEL KREDİLERE TAKİP

“Ekonomik göstergeler olumlu yönde ilerliyor. Aldığımız tedbirler etkisini gösteriyor. Tasarruf tedbirlerine büyük özen gösteriyoruz. Dövizdeki yükselişin bize bir yükü oldu. Ama dikkatli ve prensipli davranırsak, bu yükü hafifletiriz. Kurumsal kredilerde ve ödemelerinde sorun yok. Ama bireysel kredilerin sınırlandırılması için bankalarla görüşmelerimiz var, ciddi bir artış var. Bu konuda bazı tedbirler aldık, ama yeni tedbirler de gündeme gelecek. Bankalara bireysel kredilerin özenle takip edilmesini istedik. Ayrıca kurumsal olarak alınan kredilerin, yani bir yatırım projesi için alınan teşvik kredilerinin gerçekte bu proje için kullanıp kullanılmadığı konusunda yeni bir

prosedür oluşturacağız. Takibi yapılacak. Yeni kredi verilirken, önceki kredinin gerçek anlamda yatırım için kullanılıp kullanılmadığına bakılacak. Alınan krediye konu olan yatırım gerçekleşme durumuna bakılacak.”

PARA ARZINDA SORUN YOK

Bazı milletvekillerinin “Aldıkları krediyi yatırım için kullanmak yerine dövize çevirenler var. Bunun önüne geçilmesi lazım” dediği öğrenildi. Elvan, ayrıca piyasada yeterince para bulunmadığı iddialarının doğru olmadığını dile getirdi. Elvan “Para arzı konusunda bir sıkıntı yok. ‘Para yok, para yok’ deniyor ama olması gerekenden fazla para var piyasada” sözleri üzerine bazı vekiller, tahvil gibi araçlarla piyasadaki fazla paranın çekilmesini önerdi.

‘TÜRKİYE DAHA İYİ DURUMDA’

BAKAN Lütfi Elvan yaptığı değerlendirme toplantılarında, ABD ve AB ülkelerinin ekonomik göstergelerinin henüz pandemi öncesindeki seviyeye gelmediğini, Türkiye’nin daha iyi durumda olduğunu iddia etti. Elvan, “Ekonomik dengelerin düzelmesinde turizm ve ihracatın payı var. Tasarrufa azami özen gösteriyoruz. Kamu İhale Kanunu’ndaki istisnaların kaldırılması ve sistemin eski haline döndürülmesi için çalışma yapılıyor. Ekonomik alt yapısının daha da iyileşmesi için yasa çalışması var. Önümüzdeki dönem Meclis’e yapısal değişiklikler getirilecek” şeklinde konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Süreci Taliban'ın icraatları belirleyecek

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Büyükelçilerle Buluşma Yemeği'nde Türkiye'nin Afganistan'da Taliban'la ilişkisine yönelik yeni mesajlar verdi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Bitlis'in Ahlat ilçesinde büyükelçiler ile akşam yemeği programında konuştu.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Taliban liderlerinden gelen mesajlara ihtiyatlı bir iyimserlikle yaklaştıklarını belirterek, **"Afganistan'da önümüzdeki sürecin nasıl şekilleneceğini Taliban'ın sözleri değil icraatları, eylemleri ve atacağı adımlar belirleyecektir."** dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan şunları söyledi:

"Halihazırda çeşitli statülerde 5 milyonu aşkın sığınmacıya ev sahipliği yapan Türkiye, Suriye veya Afganistan kaynaklı ilave bir göç yükünü kaldıramaz.

Afganistan'ın istikrara kavuşması önem taşıyor. Türkiye, bu amaç doğrultusunda Afganistan'daki tüm taraflarla yakın diyalog içinde olmaya devam edecektir."

Kılıçdaroğlu: Merkez Bankası'nın kasası eksi 53 milyar 200 milyon dolar

"Merkez Bankası'nın rezervi 109 milyar dolar oldu, yakında 115 milyar dolar olacak' dedi, devleti yöneten kişi. 6,5 milyar da IMF'den gelecek, ama IMF'yi söyleyemiyor." diyen CHP lideri Kılıçdaroğlu, "SWAP'la başkasından almış, kendi kasamıza koymuşuz. Bu para bizim paramız değil. Gerçekte Merkez Bankası'nın kasası eksi 53 milyar 200 milyon dolar." açıklaması yaptı.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Ankara'nın Keçiören ilçesinde muhtarlar, kanaat önderleri ve sivil toplum kuruluşu temsilcileriyle bir araya geldi. Kılıçdaroğlu, Ihlamur Kasrı'nda gerçekleşen toplantıda gündemi değerlendirdi.

Kılıçdaroğlu konuşmasında şunları kaydetti:

"Devleti yöneten kişi milletten toplanan vergilerin hesabını, millete vermek zorundadır. Buna biz, devlette saydamlık, devlette şeffaflık diyoruz. Demokrasinin temel kuralı budur. Zaman zaman sorarım, şehir hastaneleri, otobanlar, havaalanları yapıyor, güzel. Ben bir şey soruyorum, yaptınız kaçta yaptınız? Benim bilmeye hakkım var, çünkü o parayı ben ödüyorum. Çiftçinin, ev kadınına da bilmeye hakkı var. Demokrasinin temel kuralında devlet sırrı olmaz. Dünyada böyle bir demokrasi örneği yok. Bizler vergi veriyorsak, vergi harcayan kişi de bize hesap verir.

Şöyle bir ülke düşünün, o ülkenin İçişleri Bakanı çıkıyor açıklama yapıyor. Diyor ki 'Bir siyasetçiye her ay 10 bin dolar rüşvet veriliyor'. Rüşvet suçtur. Bunu ben söylesem, muhtar söylese, sivil toplum kuruluşu başkanı söylese 'Ya nereden bilecek'. Bunu devleti yöneten İçişleri Bakanı söylüyor. Kim bu adam, rüşvet alan

siyasetçi kim? Ahlaksız birinin de TBMM'de yerinin olmaması lazım. Kul hakkı yiyorsa, rüşvet alıyorsa, bunun ortaya çıkarılması. Savcının derhal harekete geçmesi lazım. Geçiyor mu, geçmiyor. O zaman şunu soracağız, Türkiye Cumhuriyeti adaletle yönetiliyor mu? Türkiye Cumhuriyeti Devleti doğru yönetiliyor mu, erdemle yönetiliyor mu, yönetilirken vatandaşın hakkı, hukuku korunuyor mu? Bunlar olmuyor.

Söylediğim sadece 10 bin dolar, bir de 128 milyar doları düşünün. Bizim paramız, Merkez Bankası'nda, kefen paramız. Nereye gitti, kime sattın, kaça sattın belli değil. Soruyoruz bunu, afiş asıyoruz, indiriyorlar 'Efendim bunu soramazsınız.' Ya 1 lira değil, 10 lira değil, 100 lira değil. 128 milyar dolar, hala bilen yok. 'Vatandaşın cebinde' diyorlar. Esnafa, sanayiciye, vatandaşa sordu; yok. Nerede bu para ve kimlere verildi?

“Merkez Bankası'nın kasası ekside”

'Merkez Bankası'nın rezervi 109 milyar dolar oldu, yakında 115 milyar dolar olacak' dedi, devleti yöneten kişi. 6,5 milyar da IMF'den gelecek, ama IMF'yi söyleyemiyor. 115 milyar dolar, kimin parası, benim param mı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin parası mı? Katar, Çin, Güney Kore, IMF'den borç almışız. Getirmişiz, Merkez Bankası'nın kasasına koymuşuz, ekonomideki adı SWAP'la başkasından almış, kendi kasamıza koymuşuz. Bu para bizim paramız değil, başkalarının parası. Gerçekte Merkez Bankası'nın döviz rezervi nedir? O rakamı da söyleyeyim. Eksi 53 milyar 200 milyon dolar. Devleti yöneten kişilerin halka doğruları söylemesi lazım.

“Bir saatte 2 milyon 400 bin dolar faiz”

Dünyada döviz bolluğu var. Almanya eksi faizle borçlanır. Bazı ülkelerde yüzde 1'dir, 1000'de yarıdır. Biz, dünyanın en yüksek faizini ödeyen ülkelerden biriyiz. Niye? Hangi gerekçeyle? Faizi siyasetçi mi ödüyor, bizler ödüyoruz, hep beraber. Londra'daki tefecilere ödediğimiz faiz bir ayda 1 milyar 800 milyon dolar, bir günde 57 milyon 800 bin dolar, bir saatte 2 milyon 400 bin dolar faiz ödüyor Türkiye Cumhuriyeti Devleti. Niye ödüyoruz? Son 18 yılda ödediğimiz faiz 187 milyar 588 milyon dolar. Neden bu kadar yüksek faizleri vatandaştan toplayıp, onlara veriyoruz.

“En tepedeki söylüyor”

Bütün komşularımızla barış içinde olmak zorundayız. İlişkilerimizi büyütmek ve geliştirmek zorundayız... İlişkilerimizi iyi bir zeminde götürmek zorundayız. Bakınız 3 milyon 600 bin Suriyeli var resmi kayıtlara göre, gayri resmi kayıtlara göre 5 milyon Suriyeli var. Resmi açıklamaya göre 40 milyar dolar harcamışız bu insanlara. Bu insanlar ne olacak? Bu yetmedi şimdi Afganistan'dan geliyor. Üstelik binlerce kilometre aşarak geliyor. İran'dan aşarak geliyor. Bir kişi, 100 kişi değil. Suriye'deki gibi kadın, yaşlı, çocuk da değil. Hepsi cepheden gelmiş gençler... Şu söz bana ait değil, Erdoğan'a ait: 'Finansmanı iyi yönettiğimiz için mültecileri Türkiye'ye alıyoruz, daha da almaya devam edeceğiz.' Kıyameti kopardım, sen Türkiye'yi nasıl mülteci deposu yaparsın. Parti sözcüsü açıklama yapıyor, 'Mülteci almayacağız.' Ya seni kim takar, en tepedeki söylüyor.

“Biz parasını verelim onlar katlansın”

Biz üçüncü sınıf bir ülke miyiz? Beyler rahat etsin diye bütün sıkıntıyı biz mi çekeceğiz. Para veriyorlar külfete katlanın diyorlar. Biz parasını verelim onlar katlansın.... Bu ırkçılık değildir. Allah'ın yarattığı en değerli varlık insandır, insana saygı duyarım. Ama benim ülkemde izlenen yanlış politikalarla hem sığınmacılar mahvoluyor hem biz mahvoluyoruz. Adamlar, 'burada kalmayacağım, Avrupa'ya gideceğim' diyor, biz burada tutuyoruz... Bazen sığınmacılara kızıyoruz, niye kızıyoruz, onları günahı yok ki. Onlara kapıyı açana, izin verene kızacaksın... Binlerce Afganlı Türkiye'ye nasıl geldi, izin vereni suçlamamız lazım. Para için bunları yapıyorlar. Hazine tam takır, onları getirin biz burada yapalım.

Bir yerde terör varsa insan hakları bağlamında eleştirirsin ama terörü İslam'la bağdaştırmak olmaz. Bir yerde terör varsa üzerine gidersen, yakalarsın. Terörü İslamofobi olarak tanımlarsan doğru değil. Batılı siyasetçilerin buna dikkat etmesi gerektiğini ısrarla vurguluyorum.

Şimdi sanayici, birisi benim mal varlığıma çökerse diye yatırım yapmıyor. Birinci kural adaleti sağlamamız lazım. Bütün ekonomi politikalarını üretime yöneltmemiz lazım. 10 milyon kişi, 1 milyon üniversite mezunu işsiz. Buğday, makarna, mercimek dışarıdan. Türkiye'de toprak, su, tohum mu yok? Ayçiçeği hasadı başladı Trakya'da, asgari fiyatı 6,5 lira olması lazım. Ne yapıldı, 'Dışarıdan getireceğiz ayçiçeğini, gümrük vergilerini de sıfırlayacağım'. Çiftçi nasıl rekabet etsin, ne oluyor ekemiyor. Dışarıdan getirdiğin çiftçi kendi ülkesinde teşvik alıyor, bir de ihraç ediyor. Bizimki vergi ödüyor, bir de dışarıdan ürün geliyor.

Dış politikayı barış üzerine inşa etmek zorundasınız, kavga üzerine değil. Allah nasip eder, sizler de destek verirseniz; mülteci sorununu çözmeye kararlıyım. En geç 2 yıl içinde, mülteci sorununu çözmekte kararlıyım. Onların evini, yolunu, kreşlerini, okullarını; yapıp diyeceğiz ki evini, yolunu, hastaneni yaptık. Parayı nereden bulacağız, gideceğiz Avrupalılara, o zaman destek vereceksin. Gaziantep'teki sanayicilere gidin fabrika kurun diyeceğiz, sizi teşvik ediyoruz. Esat ile görüşeceğiz. Kardeşim buraya gelen, kendi vatanına gelen vatandaşlardan bir kişinin bile burnu kanamayacak. Onların güvenliğini gerekirse siz, gerekirse biz beraber sağlayacağız. Bir kişinin bile burnu kanamayacak. Suriye, Mısır'da hemen büyükelçiliği açacağım. Allah nasip ederse bunların tamamını yapacağız. Devleti yönetecek kişiyi mal varlığı dolayısıyla egemen güçler tarafından tehdit edilmemesi lazım. Bir kişi mal varlığı dolayısıyla tehdit ediliyorsa, o kişinin Türkiye'ye vereceği yoktur.

“Bu soygun düzenine son vereceğiz”

Sizin sırtınızdan devleti soyanlar var. Biz bunlara 5'li çete diyoruz. Otoyol yaptın, kaça yaptın belli değil. Milletin cebinden 5 kuruş çıkmayacak, milletin cebinden milyar dolarlar çıkıyor. Onları kamulaştıracamız... Bu soygun düzenine son vereceğiz. 27,5 yılımı devlete verdim. Siyasete girdiğim gün karamın yüzüğü dahil bütün mal varlığımı internet siteme koydum. Hesabını veremeyeceğim 5 kuruşum dahi yoktur...

26.08.2021

Devleti temiz yöneteceğiz, 5 yıl içinde Türkiye farklı bir ÷lke olacak. Türkiye bölgesinde en güçlü, en dinamik ÷lke olacak. 5 yıl içinde sığınmacı sorunun çözeceğiz. İstihdam alanları yaratmak zorundayız, bütün yatırımlar İstanbul'da. Bu ÷lkenin Hakkari'si, Giresun'u yok mu? Bütün bunları düzelteceğiz. Devleti yönetmek bilgi, birikim gerekir. Dış politikayı milli yapacağız.”

İbrahim Kalın: 24-36 saat içinde Türk askeri tahliye edilecek

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın, Afganistan'dan Türk askerinin tahliyesinin başlamasıyla ilgili, "Bugün bir uçak kalkmış durumda. 24 ya da 36 saat içinde Türk askerlerinin tahliyesi tamamlanabilir." diye konuştu.

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın NTV'de soruları yanıtladı.

İbrahim Kalın, Türkiye'nin Afganistan'dan çekilme kararı ile ilgili olarak, Türkiye'nin uzun süredir planlarını yaptığını belirterek, "ABD Afganistan'dan çekilme kararı aldığından itibaren biz de kendi planlarımızı yapmaktaydık. Uzun bir süredir bir Afganistan mesaimiz vardı zaten." diye konuştu.

Türkiye'nin Kabil'de Türk askerini tehlikeye atacak bir tutum içine girmeyeceğini ve bütün hazırlıkların bu yönde yapıldığını belirten Kalın, şunları söyledi:

"Süreci çok yakın bir şekilde takip ettik. Sahadaki gerçekleri görerek hareket etmek zorundaydık.

Biz tüm planlarımızı yapmıştık. Askerlerimizin tahliye edilmesiyle ilgili hazırlıklar bir süredir devam ediyordu. Askerimiz orada büyük bir başarı sergiledi. Görevlerini yapmış bir şekilde askerimiz ülkesine dönüyor. Bugün bir uçak kalkmış durumda. 24 ya da 36 saat içinde Türk askerlerinin tahliyesi tamamlanabilir."

'Havalimanı işletmesine devam edebiliriz'

Kalın, Türkiye'nin Afganistan'dan askerini çektikten sonra Kabil Havalimanı'nın işletmesine devam edebileceğini belirterek, sivil uzmanların Taliban yönetimine

destek olabileceğini söyledi. Kalın, "Askerimiz çekildikten sonra da biz orada havalimanının işletmesine devam edebiliriz. Sivil uzmanlarımız havalimanı için destek verebilir. Bununla ilgili müzakereler devam ediyor. Bunu Türkiye'nin devam ettirmesi konusunda bir irade de ortaya koyuyorlar." diye konuştu.

Kalın, Kabil Havalimanı'nda yaşanan dramı unutmamak gerektiğini belirterek, havalimanının güvenliğinin sağlanması gerektiğini belirtti. "Taliban'ın böyle bir kapasitesi olduğunu düşünmüyorum Onlar da muhtemelen bir hizmet talebinde bulunacaklar. Havalimanının tamamen devre dışı kalması onların da isteyeceği bir durum değil." ifadelerini kullandı.

İbrahim Kalın, Afganistan'dan yayılan göç dalgasıyla ilgili olarak ise, "Göç dalgası olmaması için bölge ülkeleri ve uluslararası toplumun daha fazla sorumluluk alması gerekiyor. Türkiye göç meselesinde üzerine düşeni fazlasıyla yerine getirdi. Yasal olmayan göç için yeni tedbirler aldık. Türkiye hiç kimsenin göç ambarı değildir. İranlı yetkililerle göç durumu sürekli görüşülüyor." diye konuştu.

'Göç merkezi kurulacak iddiası'

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü Kalın, İngiliz basınında yer alan haberde 'Türkiye'de bir göç merkezi kurulacak' iddiaları ile ilgili ise şunları söyledi:

"Resmi olarak bize iletilen bir şey olmadı. Biz bu söylenti ortaya çıktığı andan itibaren çok net bir şekilde reddettik. Bunu bize açmaları mevzu bahis bile olamazdı. Bütün bu haberler yalanlandığı halde hükümete nasıl yükleniriz, Cumhurbaşkanı'na nasıl saldırırız hesaplarının yapılması gerçekten sorumsuz bir siyaset."

TÜFE ağustosta kötü bir sürpriz yapabilir

Alaattin AKTAŞ

26 Ağustos 2021 Perşembe

- ✓ Okul masrafları bu yıl sanki iki yıllık birikimli olacak.
- ✓ 2018 ağustosundan sonraki en yüksek ağustos artışını bu yıl görebiliriz.
- ✓ TÜFE artışı yüzde 0.91 bile olsa yıllık oran yüzde 19'u aşacak. O durumda Merkez Bankası ne yapacak?

2003'ten 2020'ye, tam 18 yıl. Bu 18 yılın yalnızca birinde, 2018'in ağustosunda TÜFE yüzde 1'in üstünde arttı. Söz konusu aydaki artış tam yüzde 2.30. Bunun nedeni çok açık. Şu meşhur rahip krizi... Faiz artırmamak uğruna kurun fırlayıp gitmesinin göze alınması ve ağustosta doların tam yüzde 21 değer kazanması bu sonucu doğurdu.

Kalan 17 yılın 12'sinde yüzde 1'i bulmayan artışlar görüldü, 5 yılda ise fiyatlar geriledi.

Ortalama değişimi de verelim. Bu 18 yılın ortalamasında ağustos ayı TÜFE artışı yüzde 0.40. İki uç oranı; fiyatların yüzde 2.30 arttığı 2018'in ağustosunu ve yüzde 0.44 gerileme yaşanan 2006'nın ağustosunu ayrı tutarak bir ortalama alalım, bu durumda bulacağımız oran da yüzde 0.33.

Yıllık değişimde bu yıla baz oluşturacak 2020 artışı ise yüzde 0.86.

TÜFE'de geçmiş ağustosların görünümü böyle.

Yaklaşık bir hafta sonra 3 Eylül Cuma günü bu ağustosun oranlarını göreceğiz.

Ne dersiniz, bizi nasıl gerçekleşme bekliyor olabilir...

Fiyatları baskılayacak iki etken

Bu ayın ortasında otomobilde yapılan ÖTV düzenlemesi sayesinde TÜFE'ye 0.3-0.4 puan arası olumlu bir katkı geleceği tahmin ediliyor. (Dünya 16 Ağustos.) Hatta bu düzenlemenin yapılmasındaki temel amacın fiyat artış hızını kesmek olduğu görüşü bile dile getirildi. Biz tek amacın bu olmadığını düşündüğümüzü 16 Ağustos'ta da yazdık.

TÜFE için lehte bir etki de kuşkusuz kurdan gelecek. Dolar kuru TL karşısında ağustos ayı ortalamasında yüzde 1.5 dolayında gerileyecek. Yani kur yönüyle de fiyatlar üstünde bir baskı yok.

Kemerleri bağlamalı mı?

Tamam, ÖTV düzenlemesi fiyatları aşağı çekecek yönde etki yapacak, kur da fiyatları baskılamasa bile en azından artıracak bir etkide bulunmayacak. Bunlar iyi haberler. Diğer yanda ise enflasyon yönüyle sevimsiz bir dizi gelişme var.

Okullar 6 Eylül'de açılacak. Tabii ki bu sevimsiz gelişme okulların açılması değil, ama enflasyonun bundan çok etkileneceği kesin.

Okulların açılması veliler için her yıl bir yük oluşturur. Ancak bu yılki yük sanki iki yıllık birden olacak.

Geçen yıl okulların neredeyse hiç açılmadığını biliyoruz. Bu yüzden okulla ilgili ihtiyaç duyulan ürün ve hizmetlere pek zam yapılmadı. Dolayısıyla bu yıl adeta iki yıllık zam yapılacak, geçen yılın acısı da çıkarılacak. Nitekim çıkarılmaya çoktan başlandı bile.

Bazı hizmetlerin fiyat artışı belli sınırlamalara tabi. Özel okullar öğrenci bulabildikleri ölçüde diledikleri gibi zam yapabiliyor; ancak servis ücretleri istenildiği gibi artırılamıyor. Sınırlama olmakla birlikte servis ücretlerine de hatırı sayılır zamlar geleceğine kesin gözüyle bakılıyor.

Zam yönünden özel okul ücretleri gibi tümüyle denetimsiz kalan alanlar da var. Kırtasiye harcamaları en başta geliyor. Ya da kılık kıyafet; hemen her öğrenciyi ilgilendiriyor.

Meyvede dikkat çeken artış

Ağustos enflasyonunu zorlayacak tek etken tabii ki okulların açılmasından dolayı yapılacak harcamalar değil. Genele yayılan ve pek hız kesmeyen bir fiyat artışı eğilimi var bu durum son dönemde bazı alanlarda pek dikkat çeker hale geldi.

Ankara'da oturduğum semtte sekiz-on kadar büyük market var. Yürürken hepsinin önünden geçiyorum ve dışarıda sergilenen meyve ve sebzelerin fiyatlarına bakıyorum. Son günlerde dikkatimi özellikle meyve fiyatlarında ortaya çıkan artış çekmeye başladı.

Mevsim meyvesi olmasına rağmen fiyatlar çoğu üründe zaten yüksekti, son bir haftadır da belirgin bir artış olduğunu gözledim.

Doğrusu bu artışın nedeni hakkında bir bilgim yok. Buna yol açan ürün azlığı mıdır, başka nedenler midir, bilmiyorum. Ama bildiğim, bu durumun da ağustos ayı TÜFE artışında belirgin bir etki yapacağıdır.

BİR DE ENDEKSE HİÇ YANSIMAYACAK HARCAMALAR VAR

Vatandaş TÜİK'in açıkladığı oranların gerçek fiyat artışını yansıtmadığından yakınır ya... Ağustos ve eylülde bu durum daha da belirginleşecek.

Okul ücretiydi, servisti, kırtasiyeydi, kıyafetti; bütün bunlar TÜFE'de kapsanıyor. Ölçümün doğru yapılıp yapılmaması, fiyatlardaki artışın endekse tam yansıyor yansımaması tartışılabilir ama en azından bu ürün ve hizmetler TÜFE'de var.

Daha kötüsü, veli bazı harcamaları zorunlu olarak yapacak, ancak bu harcamalar enflasyon hesaplamasına hiç girmeyecek.

Neler mi? Kayıt parası, öğretmen seçmek için yapılması gereken "jestler", okulların bu yıl çok daha fazla ihtiyaç duyulacak temizlik malzemesi eksikliğinin giderilmesi. Bunların hangisi TÜFE kapsamında?

Dolayısıyla ağustos ve eylül ayları için açıklanacak TÜFE artışı, gerçek artışın çok altında bir oran olacak. Gerçek artış görme şansını hiç bulamayacağız.

YÜZDE 18.95 AŞILIRSA NE OLACAK?

Ağustos oranını kritik hale getiren bir başka yön var. TÜFE'deki yıllık artış temmuz sonu itibarıyla yüzde 18.95. Fiyatlar ağustosta yüzde 0.91 artarsa, ağustos sonundaki yıllık oranı yüzde 19.01'e çıkacak. Yüzde 19'un önemi tabii ki politika faizinin de bu düzeyde bulunması.

Böyle bir durumda Merkez Bankası eylül toplantısında faiz artırımına mı gidecek, yoksa "Bu oran geride kalan bir yılın enflasyonu, benim faizim ise gelecek bir yılın oranı" mı diyecek?

Bunu demek tabii ki kolay da böyle bir yaklaşım, özünde doğru olmakla birlikte, kamuoyunun ikna olmasına yetecek mi?

Abdulkadir Selvi

İmamoğlu, rotayı CHP Genel Başkanlığı'na mı çevirdi

26 Ağustos 2021

2023 seçimlerinde cumhurbaşkanı adaylığı konusunun muhalefet açısından yakıcı bir soruna dönüşeceği görülüyor.

Cumhur İttifakı'nın adayı belli. Hem **Bahçeli** hem **Erdoğan** deklare etti. Terazi şaşar ancak **Erdoğan**'ın cumhurbaşkanı adaylığı konusunda en ufak bir şaşma olmaz. O nedenle **Erdoğan**'ın cumhurbaşkanı adaylığı için başka birini düşündüğü, yok son anda parlamenter sisteme dönüp, yerine başkasını aday göstereceği yönündeki yorumların bir karşılığı yok. En azından **Erdoğan**'ın nezdinde.

Cumhurbaşkanı adaylığında asıl sancı muhalefet cephesinde yaşanacak. Çünkü yerel seçimlerin kazanılmasıyla birlikte muhalefette umutlar arttı, rekabet kızıştı. O nedenle cumhurbaşkanı adaylığına soyunan çok ama şimdilik isim yok.

KILIÇDAROĞLU'NUN HAMLESİ

Cumhurbaşkanı adaylığıyla ilgili süreçte **Kılıçdaroğlu** çok kritik iki hamle yaptı.

1) Cumhurbaşkanı adayı olduğu mesajını verdi.

“Cumhurbaşkanlığı onurlu bir görevdir. Elbette teklif gelirse kabul edilir. İttifak olacaksınız derse oluruz” dedi.

2) **Ekrem İmamoğlu** ve **Mansur Yavaş** isimlerinin çok öne çıktığı bir dönemde belediye başkanlarının adaylığına sıcak bakmadığını söyledi.

“Bence ikinci dönem de devam etmeliler” diye konuştu.

Kılıçdaroğlu bu hamlesiyle hem kendi isminin öne çıkmasını sağladı, hem de **Yavaş** ve **İmamoğlu**'nun cumhurbaşkanlığı rekabetine girmesinin önünü kesti.

Doğru bir hamle yaptı.

MANSUR YAVAŞ'IN ORANI

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı **Mansur Yavaş**'ın cumhurbaşkanı adaylığına ilişkin açıklamasına değineceğim. Ama önce Optimar'ın son anketinden **Yavaş**'la ilgili bir sonucu paylaşmak istiyorum.

Cumhurbaşkanlığı yarışında **Erdoğan** karşılarında muhalefetin aday olarak en yüksek orana karşısında muhalefetin aday olarak en yüksek orana **Mansur Yavaş** ulaşıyor. Ankete katılanlar yüzde 46.7 ile **Erdoğan** derken, **Mansur Yavaş** diyenlerin oranı yüzde 41.8 çıkıyor.

Erdoğan karşısında **İmamoğlu** diyenlerin oranı yüzde 36.4, **Kılıçdaroğlu**'nun ise yüzde 31.8 çıkıyor. Bu demektir ki **Mansur Yavaş**, **Kılıçdaroğlu**'ndan 10 puan, **İmamoğlu**'ndan ise 5 puan önde çıkıyor.

AÇIKLAMASI NE ANLAMA GELİYOR?

Mansur Yavaş buna rağmen, “**Benim Kemal Kılıçdaroğlu'nun iradesi dışında bir şey yapmam mümkün olamaz. Onun vesilesi ile adımızı duyurduk. Bir iz bırakıyoruz. Genel başkanların elini rahatlatmamız lazım. Biz imkân varsa Ankara'nın yüzde yüzünü memnun etmek istiyoruz**” dedi.

Kimi bu açıklamayı “**Mansur Yavaş, cumhurbaşkanı adaylığı olmadığını ilan etti. Bir dönem daha belediye başkanlığı yapmak istediğini ifade etti**” diye okudu. Kimi de “**Cumhurbaşkanı adaylığı değilim demediği sürece masada konuşulacak isimlerden biri olmaya devam edecek**” dedi.

NASIL YORUMLANDI?

Mansur Yavaş, cumhurbaşkanı adaylığı için Millet İttifakı liderlerini adres gösterdi. Ama “**Ben aday değilim**” demedi. Siyaset bazen ne dediği üzerinden değil, ne demediği noktasından okunur.

Mansur Yavaş'ın, **Kılıçdaroğlu**'na cumhurbaşkanı adaylığı olmayacağını bildirdiğini yazan biri olarak, bu açıklamayı cumhurbaşkanlığı adaylığı olmak değil, bir dönem daha belediye başkanlığı yapmak istiyor diye okudum. Ama **Mansur Yavaş** kapıyı da tam kapatmadı. “**Doğmamış çocuğa don biçilmez**” dedi. **Demirel** boşuna dememiş, “**Cumhurbaşkanlığı hiçbir faninin elinin tersiyle iteceği bir makam değildir**” diye.

İMAMOĞLU NE YAPACAK?

Cumhurbaşkanı adaylığı konusundaki en kritik soruyu **Ekrem İmamoğlu**'nun tavrı oluşturuyor. **İmamoğlu**, 23 Haziran'da İstanbul seçimlerini ikinci kez kazandığı andan itibaren kendini doğal cumhurbaşkanı adaylığı olarak görüyor. **Kılıçdaroğlu**'nun bütün hamlelerinin temelinde ise **İmamoğlu**'nu aday yapmama yatıyor.

CHP GENEL BAŞKANLIĞI STRATEJİSİ

Kılıçdaroğlu'nun tavrı karşısında **İmamoğlu**'nun da yeni bir stratejiye yöneldiği söyleniyor. Cumhurbaşkanı adaylığı konusunda önünün kesilmek istendiğini gören **İmamoğlu**'nun, CHP Genel Başkanlığı'na yöneldiği ifade ediliyor.

İmamoğlu, “**Beni cumhurbaşkanı adayı yapmazsanız CHP Genel Başkanlığı'na oynarım**” diye güç gösterisi mi yapıyor? Yoksa cumhurbaşkanı adayı yapılmayacağını gördü, birinci adım olarak CHP Genel Başkanlığı'nı ele geçirip, bir sonraki seçime mi hazırlanıyor? Bu soruya bu aşamada net bir yanıt vermek mümkün değil. Ama ben **İmamoğlu**'nun birinci önceliğinin cumhurbaşkanı adaylığı olduğunu düşünüyorum. CHP Genel Başkanlığı'nı hem koz olarak kullanabilir, hem de cumhurbaşkanı adaylığı öncesinde ele geçirilmesi gereken kale olarak görebilir.

73 yaşındaki **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun karşısında 51 yaşındaki **İmamoğlu**'nun gençliği bir avantaj. Yani önce CHP genel başkanı, bir sonraki seçimde ise cumhurbaşkanı adayı olmayı bekleyebilir.

BİR SORUN VAR

Ekrem İmamoğlu'nun cumhurbaşkanı adaylığına karşı çıkanların en önemli kozlarından biri şu: “**Cumhurbaşkanı adayı olursa İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan istifa etmesi gerekir. Bu da İstanbul Belediyesi'nin AK Parti'nin eline geçmesi demektir**” diyorlar.

Aynı tez CHP Genel Başkan adaylığı konusunda karşısına çıkıyor. “**Belediyeyi AK Parti'ye teslim edip Ankara'ya gelme**” diyorlar.

AKŞENER FAKTÖRÜ

Cumhurbaşkanı adaylığı konusunda henüz yolun başındayız. Bu iş CHP'nin Parti Meclisi seçimine benzemez. Eğer ittifak seçecekse **Meral Akşener** ne düşünüyor diye soran var mı? Bence altın hisse hâlâ **Akşener**'in elinde. **Akşener** istediğini aday gösteremezse dahi istemediği birisinin aday olmasına engel olur. **Abdullah Gül**'de olduğu gibi.

İKİ NOKTA BELİRSİZ

Millet İttifakı'nın cumhurbaşkanı adaylığı konusunda iki nokta belirsiz.

1) İktidar seçim barajını yüzde 5'e indirir, ittifaklar için seçim barajını yükseltirse, İYİ Parti, hâlâ ittifakta ısrar eder mi?

2) Millet İttifakı ortak aday çıkaracak mı, yoksa ilk turda her parti kendi adayını çıkarıp, ikinci turda **Erdoğan**'ın karşısındaki isim üzerinde toplanılacak mı?

26.08.2021

İki nokta ama seçimin kaderini belirleyecek kadar önemli noktalar. Bunların netleşmesi lazım.

KILIÇDAROĞLU'NUN KARARLILIĞI

Kemal Kılıçdaroğlu, siyasi hayatında ilk kez bu denli net bir tavır koydu.

“Cumhurbaşkanı adayım. Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş'ı cumhurbaşkanı adayı yapmak gibi bir planım yok.

Ben cumhurbaşkanı adayı olmazsam Millet İttifakı muhafazakâr kesimden de oy alabilecek bir ortak aday çıkarabilir.”

ÜÇÜNCÜ İSİM

Muhafazakâr kesimden de oy alabilecek ortak aday kim olacak, orasını bilmiyorum ama bu formülü hafife almayın. **Kılıçdaroğlu** İstanbul ve Ankara'yı bu profille kazandı. En az kendisinin cumhurbaşkanı adayı olması kadar ciddi bir model.

26 Ağustos 2021, Perşembe
BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Kanlı bir tarih, bugünün demokrasisine zarar verebilir

Toplumların tarihlerindeki olaylar, bugünün sorunlarına da ışık tutabilir. O açıdan bakarsanız, bugün Türk demokrasisindeki adeta ölüm kalım savaşına benzeyen rekabet ortamını Osmanlı tarihinde somut olarak görebilirsiniz. Neticede 20'nci yüzyılda bir başbakanı idam etmiş, eski bir başbakanı da katletmiş bir ülkeyiz.

Osmanlı tarihine baktığınız zaman bu çarpıklığı orada da görebiliriz.

Mesela, **İkinci Abdülhamid**'i bombayla öldürmeyi planlayanlar, padişah camiden üç dakika geç çıktığı için başarısız olmuşlardır.

Bu duruma en fazla üzülen ise dönemin seçkin aydını **Tevfik Fikret**'ti.

KÖTÜ ANILAR

Fatih kanunnameleri, padişahların oğullarını ve kardeşlerini öldürmelerini meşru kılıyordu. Mesela, **Kanuni** en sevdiği oğlunu, çocuklarıyla birlikte boğdurmuştu.

Günümüze yaklaştıkça bu tür çarpıcı örnekler daha da artar. Mesela,

Sultan **Abdülaziz**'in devrildikten sonra öldürülmesi o dönem siyasetinden çarpıcı bir örnektir.

Bunun gibi muhaliflerin, iktidardaki vezirlerin Sultanahmet'te bir ağaca asılmalarını talep etmesi çok alışılmış bir davranıştı.

Bugün kendilerini meşru muhalefet olarak görenlerin Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ı hedef alan söylemleri, tarihi yeniden yaşamamıza sebep oluyor.

Dilerim, Türk muhalefeti kansız, kavgasız bir demokratik geleceğin mimarı olurlar.

Dilerim, seçmenler de daha bilinçli olur ve muhalefet liderlerinin Cumhurbaşkanı'na kin kusmalarını artık reddederler.